

Sygn. akt *XVI GC 996/17*

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	SSO Renata Olejnik-Tyszka
Protokolant –	Starszy sekretarz sądowy Anna Łuczyńska

po rozpoznaniu 21 listopada 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. Z. (1)**

przeciwko **Centrum (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.**

o stwierdzenie nieważności ewentualnie o uchylenie

1. oddała powództwo w zakresie żądania głównego i ewentualnego;
2. zasądza od powoda P. Z. (1) na rzecz pozwanego Centrum (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 1097 zł (jeden tysiąc dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Renata Olejnik-Tyszka

XVI GC 996/17 Uzasadnienie

Pozwem z dnia 8 listopada 2017r. powód P. Z. (1) wniósł o stwierdzenie nieważności uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki pod firmą Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” z siedzibą w W. z dnia 3 listopada 2017r. w przedmiocie odwołania P. Z. (1) z funkcji prezesa zarządu spółki, ewentualnie o jej uchylenie jako naruszającej dobre obyczaje i mającej na celu pokrzywdzenie wspólnika.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że zgromadzenie wspólników zwołuje zarząd. Zwołanie nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników przekracza zakres zwykłego zarządu, wymaga działania zarządu in corpore, które przejawia się w podjęciu uchwały zarządu w tym przedmiocie. Jednocześnie skuteczną podstawą żądania ustalenia nieważności uchwały walnego zgromadzenia wspólników mogą być tylko takie uchybienia, które wywarły wpływ na jej treść. W przypadku więc gdyby obecność danego członka zarządu na posiedzeniu zarządu, podczas którego została podjęta uchwała w sprawie zwołania walnego zgromadzenia wspólników mogła mieć wpływ na treść uchwały zarządu, a tym samym na treść uchwał walnego zgromadzenia wspólników, to okoliczność ta ma istotne znaczenie dla oceny, czy doszło do takiego uchybienia formalnego, które skutkuje stwierdzeniem nieważności uchwały. Zawiadomienie o zwołaniu NZW spółki na dzień 3 listopada 2017r. zostało podpisane przez wiceprezesa zarządu A. T. (1), bez uprzedniego poinformowania powoda pełniącego funkcję prezesa zarządu o tym fakcie. Jediną uchwałą podjętą przez NZW była uchwała o odwołaniu z funkcji prezesa zarządu powoda. Gdyby procedury dotyczące zwołania zgromadzenia wspólników były zachowane, prezes zarządu uczestnicząc w takim posiedzeniu mógłby wziąć udział w głosowaniu

nad uchwałą w sprawie zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników na dzień 3 listopada 2017r., w którego porządku obrad miałyby się znaleźć sprawa odwołania go z funkcji prezesa zarządu. Prezes zarządu sprzeciwiał się odbyciu NZW w celu podjęcia uchwały o jego odwołaniu z funkcji prezesa zarządu. Oczywistym jest więc, że prezes zarządu głosowałby przeciwko uchwale w sprawie zwołania NZW na dzień 3 listopada 2017r., a w konsekwencji uchwała ta nie zostałaby w ogóle podjęta, bowiem zarząd jest dwuosobowy. Zachowanie wiceprezesa zarządu miało charakter celowy i miało doprowadzić do ukrycia przed drugim członkiem zarządu czynności związanych ze zwołaniem NZW. Wiceprezes zarządu posiada 60% udziałów w spółce i podczas zwołanego przez siebie NZW podjęła uchwałę o odwołaniu powoda z funkcji prezesa zarządu spółki. Brak jest podstaw do przyjęcia, że NZW odbyło się w trybie art. 240 ksh, gdyż pomimo tego, że cały kapitał był reprezentowany, pełnomocnik wspólnika S. oraz pełnomocnik powoda zgłosili sprzeciwy co do odbycia zgromadzenia w tym trybie i wprowadzenia punktu obrad dotyczącego odwołania powoda z funkcji prezesa zarządu.

Zaskarżona uchwała jest także niezgodna z dobrymi obyczajami i narusza interes powoda. Powołanie do zarządu powoda miało na celu zagwarantowanie praw wspólnikom mniejszościowym bowiem bez jego zgody nie mogły być podejmowane czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu, w tym decyzje o zwołaniu i porządku obrad zgromadzeń wspólników. Zwołanie zgromadzenia na dzień 3 listopada 2017r. odbyło się z naruszeniem obowiązującego w spółce obyczaju zwoływania zgromadzeń przez zarząd in corpore, pozbawiając wspólników mniejszościowych wpływu na decydowanie o zwołaniu i porządku obrad zgromadzeń wspólników. W konsekwencji doprowadziło to do naruszenia stanu równowagi w spółce i przejęcia całkowitej władzy w spółce przez wspólnika większościowego, który uważa, że jest jedynym członkiem zarządu w spółce. Doszło więc do naruszenia zasady lojalności pomiędzy wspólnikami oraz nadużycia pozycji wspólnika większościowego. Naruszony został interes wspólnika – powoda bowiem został on pozbawiony funkcji prezesa zarządu spółki.

W konsekwencji, zwołanie NZW na dzień 3 listopada 2017r. nastąpiło z naruszeniem przepisu art. 235 par. 1 ksh, a fakt ten miał istotny wpływ na podjęcie uchwały nr 1 w sprawie odwołania P. Z. (1) z funkcji prezesa zarządu, bowiem w przypadku działania zgodnego z prawem nie doszłoby w ogóle do zwołania tego zgromadzenia, a tym samym do podjęcia zaskarżonej uchwały.

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu spółka podniosła, że członkowie zarządu dokonali nieformalnego podziału obowiązków w spółce, na podstawie którego powód zajmował się finansowym aspektem działalności spółki a wiceprezes zarządu A. T. (1) sprawami marketingowymi spółki. Powód jako jedyny miał aktywny dostęp do rachunków spółki i dysponował kasą spółki. We wrześniu 2017r. wiceprezes zarządu powzięła wątpliwości co do finansowych działań powoda i mimo prób ich wyjaśnienia z powodem nie uzyskała zadowalających wyjaśnień, a w końcu powód przestał kontaktować się z wiceprezesem zarządu i odpowiadać na jej sms-y i wiadomości elektroniczne. Powód dokonywał wypłat z rachunku bankowego spółki bez wiedzy drugiego członka zarządu bez żadnej przyczyny, nie wpłacał na rachunek bankowy kwot wypłaconych z kasy spółki i podpisywał umowy, które obciążały spółkę finansowo bez konsultacji z drugim członkiem zarządu spółki. W konsekwencji niezakłócone działanie spółki było niemożliwe, konieczne więc było pozbawienie powoda uprawnienia do reprezentacji spółki i prowadzenia jej spraw przez odwołanie go z funkcji prezesa zarządu spółki.

Pozwana wskazała także, że zwołać zgromadzenie wspólników może zarząd spółki, ale może dokonać tego zgodnie z zasadami reprezentacji, a poza tym w spółce z o.o. nie ma zasady kolegialności działania zarządu. Ponadto w spółce nie było praktyki zwoływania zgromadzeń wspólników w drodze uchwały zarządu podejmowanej przez wszystkich członków zarządu łącznie. Poza tym ewentualne uchybienia formalne nie miały wpływu na treść uchwały, co czyni zarzut powoda nieważności uchwały bezzasadnym. W razie braku uchwały zarządu większościowy wspólnik A. T. (1) była uprawniona do wystąpienia z żądaniem do sądu zwołania NZW spółki. Na tym zgromadzeniu zostałaby podjęta uchwała tożsama z uchwałą podjętą w dniu 3 listopada 2017r. z uwagi na to, że wiceprezes zarządu posiada (...) udziałów w spółce. Ponadto argumentacja powoda dotyczy uchwały spółki, która nie została podjęta, czyli uchwały

o zwołaniu zgromadzenia wspólników, a nie uchwały zaskarżonej, która dotyczy odwołania z funkcji prezesa zarządu powoda.

W zakresie żądania uchylenia uchwały, pozwana wskazała, że powód ograniczył się jedynie do wskazania, że uchwała jest sprzeczna z dobrymi obyczajami, nie wskazując zasad, które miałyby ona naruszać. Powód wskazując, że zaskarżona uchwała narusza jego interesy podał, że odwołanie go z funkcji prezesa zarządu spółki doprowadziło do naruszenia stanu równowagi w spółce i przejęcia całkowitej władzy przez wspólnika większościowego w spółce, podczas, gdy powodem podjęcia uchwały była ochrona spółki przed działaniami powoda.

W dniu 1 grudnia 2017r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w W. podjęło uchwałę o powołaniu radcy prawnego P. R. jako pełnomocnika spółki do reprezentowania spółki wobec wspólnika P. Z. (1) w sporze o stwierdzenie nieważności lub uchylenie uchwały nr 1 z dnia 3 listopada 2017r., w tym do reprezentacji spółki przed sądami oraz składania niezbędnych oświadczeń woli w zakresie udzielonego umocowania / uchwała k. 94 akt/.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje.

29 kwietnia 2016r. została zawarta umowa sprzedaży udziałów spółce Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w W. pomiędzy P. Z. (1) i A. T. (1), a P. O. (1) i W. S., na mocy której sprzedawcy przenieśli na nabywców udziały w spółce Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w W.. Po zawarciu umowy wspólnikami spółki zostali P. O. (2) posiadający 30 udziałów, W. S. posiadający 10 udziałów, A. T. (1) posiadająca 30 udziałów i P. Z. (2) posiadający 30 udziałów. Na dzień 3 listopada 2017r. wpisanymi do Krajowego Rejestru Sądowego wspólnikami spółki byli P. Z. (1) i A. T. posiadający po 50% udziałów, niemniej już wówczas wspólnikami spółki byli P. Z. (1) posiadający 30 udziałów, A. T. (1) posiadająca 60 udziałów oraz W. S. posiadający 10 udziałów w spółce. Członkami zarządu spółki na dzień 3 listopada 2017r. byli powód P. Z. (1) pełniący funkcję prezesa zarządu oraz A. T. (1) jako wiceprezes zarządu. Każdy z członków zarządu był uprawniony do samodzielnego reprezentowania spółki.

/dowód: umowy zbycia udziałów, wniosek o wpis do KRS k.14-28, odpis KRS k. 37, 110v./

W 2016r. wspólnicy podjęli próbę podwyższenia kapitału zakładowego spółki poprzez objęcie udziałów przez nowych wspólników, które to podwyższenie doprowadziłoby do zmiany układu właścicielskiego w spółce i A. T. oraz jej partner P. O. (2) posiadaliby 60 udziałów, a pozostali wspólnicy 140 udziałów. Do podwyższenia kapitału zakładowego nie doszło z uwagi na nie uzupełnienie braków wniosku o wpis do rejestru, złożonego do Krajowego Rejestru Sądowego w postaci dołączenia oświadczeń o objęciu udziałów oraz oświadczenia o dokonaniu wpłat na nowo objęte udziały. Wniosek o zarejestrowanie zmian podpisał powód.

/dowód: wniosek z załącznikami k.322- 338 akt/

Członkowie zarządu dokonali nieformalnego podziału obowiązków w spółce w ten sposób, że powód zajmował się pozyskiwaniem finansowania dla spółki a A. T. (1) działalnością marketingową i operacyjną. Spółka zajmowała się świadczeniem usług medycznych w zakresie leczenia chorób oczu na rzecz pacjentów. A. T. nie miała bezpośredniego dostępu do rachunku bankowego spółki i nie mogła samodzielnie dokonywać płatności w imieniu spółki.

/dowód: zeznania powoda k. 405, zeznania A. T. k. 407/

Latem 2017r. pomiędzy wspólnikami powstał konflikt związany z sytuacją finansową spółki Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Spółka od początku swojej działalności nie przynosiła zysków, co strony wiązały z rozpoczęciem działalności operacyjnej i koniecznością poczynienia inwestycji przez spółkę. Członkowie zarządu, w związku z zaburzeniami płynności finansowej próbowali dojść do porozumienia i wypracować sposoby wyjaśnienia wątpliwości pojawiających się na tle podejmowanych przez nich decyzji, i to również poprzez profesjonalnych pełnomocników, próby te jednak nie powiodły się. 27 września 2017r. A. T. nie wyraziła zgody na zwołanie walnego

zgromadzenia wspólników, ani jego przeprowadzenie bez formalnego zwołania przez zarząd. A. T. domagała się rozliczenia różnic pomiędzy wysokością wpłat z utargów a wpłatami do banku w okresie grudnia 2016-sierpnia 2017, dołączenia umów pożyczek, udzielanych na rzecz spółki przez P. Z. (1) celem wyjaśnienia wypłat dokonywanych przez niego z konta spółki z określeniem „zwrot części pożyczki”. 2 października 2017r. wiceprezes zarządu wystosowała do P. Z. (1) wezwanie do zapłaty kwoty 34 750 zł tytułem kwot pobranych z rachunku spółki i kasy spółki oraz kwoty 231 737,38 zł z tytułu nieznannej jej kwoty pożyczki. Spór dotyczył także zawartej w imieniu spółki przez P. Z. (1) w dniu 23 października 2017r. umowy na dostawę sprzętu o wartości 3 142 907 zł, na którą nie wyraziła zgody A. T. (1) z uwagi na złą kondycję finansową spółki. Powód zarzucał natomiast wiceprezesowi zarządu zawarcie niekorzystnych umów marketingowych, w tym umowy udostępnienia przez syna A. T. (1) domeny internetowej (...) na której prezentowana była oferta usług spółki. Wynagrodzenie za udostępnienie domeny wynosiło rocznie (...) zł i nie zostało właścicielowi wypłacone. Powód nie zaakceptował również faktur wystawianych przez (...) spółkę z o.o. na rzecz pozwanej z tytułu użytkowania znaku słowno - graficznego Instytut (...) w miesiącu grudniu 2016r. w wysokości 96 000 zł. Syn A. T. (1) i powód P. Z. (1) są (...) spółki (...). Spółka ta była również właścicielem sprzętu wydzierżawionego pozwanej spółce. Z kolei wynajmującym lokal użytkowy, w którym działalność prowadziła pozwana spółka była matka A. T.. 1 listopada 2017r. A. T. (1) podpisała aneks do umowy najmu, z którego wynikała podwyżka czynszu najmu dla pozwanej spółki. Ponadto spółka uiszczała cyklicznie kwoty po 2000 zł za umieszczane na (...) reklamy. Kwoty te były płacone z karty zasilanej przez powoda środkami spółki. Zdaniem powoda wydatki te nie były uzasadnione. Konflikt dotyczył także udzielenia i spłaty pożyczek udzielanych przez wspólników pozwanej spółce i spółkom powiązanim, w tym pożyczki udzielonej przez W. S., w wyniku której, wobec braku spłaty, doszło do zajęcia udziałów A. T. (1) w pozwanej spółce.

/dowód: zeznania stron, wiadomości e- mail k. 42,45,68, wezwanie do zapłaty k. 69,70, umowa k. 71-77, rozliczenie konta k. 137, umowa k. 171, zrzut ekranu k. 228, faktura k. 179, odpis KRS k. 173-178, faktura k. 180, zestawienie wpłat k. 181-191, faktury k. 193-196, umowy k. 222- 227, aneks k. 197-198, zeznania świadka W. S. k. 388v., zeznania powoda k. 403, zeznania pozwanej k. 407 akt/

W dniu 23 października 2017r. odbyło się Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki, na które pisemne zaproszenia wystosowali A. T. oraz P. Z. (1), informując o tym wspólników w drodze elektronicznej. W trakcie zgromadzenia strony miały podjąć próbę wyjaśnienia spornych kwestii, przedstawić dokumenty wyjaśniające zarzuty. Podczas posiedzenia strony podjęły decyzję o powołaniu biegłego rewidenta, który zbada dokumenty finansowe spółki, i przerwały zgromadzenie wspólników do dnia 13 listopada 2017r. W trakcie zgromadzenia powód nie został poinformowany o zwołaniu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników na dzień 3 listopada 2017r. Zgromadzenie wspólników w dniu 13 listopada 2017r. zostało przerwane do 19 grudnia 2017r. z uwagi na nie sporządzenie opinii biegłego rewidenta.

/dowód: wiadomość e-mail k. 41, protokół k. 247, zaproszenie k. 257, protokół k. 345, zeznania świadka W. S. k. 388v., zeznania powoda k. 403, zeznania pozwanej k. 408 akt/

Wiceprezes zarządu spółki Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w W. A. T. (1) w dniu 18 października 2017r. wystosowała pisemne zaproszenia do P. Z. (1), A. T. (1) oraz W. S. na Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników, które miało odbyć się w dniu 3 listopada 2017r. w siedzibie spółki. W zaproszeniu został określony porządek obrad, który przewidywał podjęcie uchwały w przedmiocie odwołania P. Z. (1) z funkcji prezesa zarządu spółki. Zaproszenia zostały nadane listownie w dniu 19 października 2017r. Przyczyną podjęcia decyzji o odwołaniu powoda z funkcji prezesa zarządu były działania przez niego podejmowane, które w ocenie A. T. nie były korzystne finansowo dla spółki.

/dowód: zaproszenie z dowodem nadania k. 78- 79, 80-83, zeznania pozwanej k. 406 akt/

W odpowiedzi na otrzymane zaproszenie P. Z. (1) w drodze wiadomości elektronicznej poinformował wiceprezesa zarządu, że nie wyraża zgody na zwołanie NZW i sprzeciwia się podjęciu decyzji zarządu w tym zakresie, wskazując, że uprawnienie do zwołania zgromadzenia wspólników należy oceniać w świetle art. 208 ksh, i dla zwołania zgromadzenia konieczne jest podjęcie uchwały zarządu. Dla jej podjęcia konieczne jest skuteczne powiadomienie wszystkich członków zarządu, uchwały zaś zapadają bezwzględną większością głosów. Podobne stanowisko co do

prawidłowości zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników w dniu 3 listopada 2017r. wyraził wspólnik W. S..

/dowód: wiadomość elektroniczna k. 34, k. 42,43 akt/

W dniu 3 listopada 2017r. w siedzibie spółki odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w W.. Podczas zgromadzenia obecni byli wspólnicy P. Z. (1) wraz z pełnomocnikiem, W. S. wraz z pełnomocnikiem, który złożył sprzeciw co do odbycia Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników na podstawie art. 240 ksh, albowiem nie zostało ono prawidłowo zwołane bowiem wysłanie zawiadomień o odbyciu NZW dokonane przez A. T. (1) nie było poprzedzone uchwałą zarządu w sprawie zwołania zgromadzenia i określenia jego porządku obrad. Pełnomocnik wspólnika P. Z. (1) przyłączył się do tego stanowiska i złożył sprzeciw co do odbycia zgromadzenia. Przewodniczący stwierdził, że zgromadzenie zostało zwołane prawidłowo, w trybie art. 238 ksh, na zgromadzeniu reprezentowany jest cały kapitał zakładowy, i że zgromadzenie jest zdolne do podjęcia uchwał.

/dowód: protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników k. 30-31, zeznania świadka W. S. k. 388v./

Podczas Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników w dniu 3 listopada 2017r. została podjęta uchwała o odwołaniu z funkcji prezesa zarządu spółki Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w W. P. Z. (1). Uchwała została podjęta w głosowaniu tajnym, za uchwałą głosowało 60 udziałów, przeciw 40 udziałów. Pełnomocnik wspólnika W. S. oraz P. Z. (1) oświadczyli, że głosowali przeciwko uchwale i zgłosili sprzeciw wobec jej podjęcia.

/dowód: protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników k. 31, zeznania powoda k. 403, zeznania pozwanej k. 410/

6 listopada 2017r. A. T. (1) poinformowała P. Z. (1), że przestał pełnić funkcję prezesa zarządu i wezwała go do zaprzestania podejmowania jakichkolwiek działań faktycznych i prawnych w imieniu spółki.

/dowód: wiadomość elektroniczna k. 44 akt/

P. Z. (1) zwołał na dzień 15 listopada 2017r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników, o którym powiadomił wszystkich wspólników pisemnie, wysyłając zawiadomienia w dniu 31 października 2017r. Przed zwołaniem NZW nie została podjęta uchwała zarządu o zwołaniu NZW w dniu 15 listopada 2017r.

/dowód: protokół NZW k. 119-120 akt, dowody nadania k. 132,133, 134, lista obecności k. 134 akt/

Od maja 2018r. spółka nie prowadzi działalności gospodarczej, musiała opuścić wynajmowany lokal z uwagi na nieopłacanie czynszu najmu.

/dowód: zeznania pozwanej k. 406 akt/

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dowody. Dokumenty złożone przez strony do akt sprawy nie były kwestionowane przez strony w zakresie swej rzetelności i prawdziwości, sąd także nie znalazł podstaw do odmowy im wiarygodności, stąd mogły stanowić podstawę dokonania ustaleń faktycznych.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się także na zeznaniach świadka oraz stron. Zeznania osób przesłuchiowanych w trakcie postępowania były popierane dokumentami składanymi przez strony, strony przedstawiały swoją wersję zaistniałego konfliktu, ale ich zeznania były komplementarne z zeznaniami pozostałych przesłuchiowanych osób, stąd zeznania te dały pełen obraz sytuacji panującej w spółce, źródeł oraz natężenia konfliktu występującego pomiędzy osobami wchodzącymi w skład organów spółki.

Sąd odmówił wiary jedynie zeznaniom świadka W. S. w zakresie, w jakim zeznał on, że do podwyższenia kapitału zakładowego spółki nie doszło, gdyż A. T. (1) nie podpisała wniosku do KRS w tym zakresie. Z zeznaniami świadka w tej części sprzeczne są dokumenty złożone do akt, z których wynika, że wniosek został podpisany przez P. Z. (1), a

do podwyższenia kapitału zakładowego nie doszło z uwagi na nie usunięcie przez spółkę braków wniosku w postaci złożenia oświadczeń o objęciu udziałów oraz o dokonaniu wpłat na udziały.

Przewodnicząca uchyliła pytanie pełnomocnika pozwanego kierowane do świadka S. na rozprawie w dniu 1 sierpnia 2018r. „czy świadek domagał się uchwał zarządu, wyrażających zgodę na zaciągnięcie zobowiązania w imieniu spółki” z uwagi na brak związku tego pytania z przedmiotem sprawy zwłaszcza w sytuacji, gdy świadek wskazywał, że nie brał czynnego udziału w działalności spółki.

Sąd oddalił wnioski pełnomocnika pozwanego o zobowiązanie świadka W. S. do przedstawienia uchwały jaką otrzymał o zwołaniu zgromadzenia na dzień 23 października 2017r. oraz pisma, z którego dowiedział się o zgromadzeniu wspólników w dniu 15 listopada 2017r. przyjmując, że w posiadaniu takich pism są strony postępowania, w tym pozwana spółka jako inicjująca zgromadzenie wspólników z dnia 23 października 2017r., pismo zaś inicjujące zgromadzenie wspólników w dniu 15 listopada 2017r. nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy jako dotyczące innego, późniejszego niż będącego przedmiotem zainteresowania sądu w niniejszej sprawie, zgromadzenia wspólników.

Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie świadka P. O. (1), zgłoszony po raz pierwszy na rozprawie w dniu 1 sierpnia 2018r. jako złożony z naruszeniem zasad składania wniosków dowodowych w pierwszych pismach procesowych i nie przedłużania postępowania w sprawie. Źródło sporu i sytuacja w spółce były znane obu stronom od początku postępowania i już na etapie składania odpowiedzi na pozew możliwe było złożenie wszystkich wniosków dowodowych mających potwierdzać zarzuty strony pozwanej.

Sąd zważył, co następuje.

Powód P. Z. (1) oparł swoje żądanie stwierdzenia nieważności uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 3 listopada 2017r. na treści art. 252 ksh, zgodnie z którym osobom lub organom spółki, wymienionym w art. 250 ksh, przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą. Prawo do wniesienia powództwa wygasa z upływem sześciu miesięcy od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, jednakże nie później niż z upływem trzech lat od dnia powzięcia uchwały.

P. Z. (1) jest wspólnikiem spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w W., który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Zgodnie więc z art. 250 pkt 2 ksh przysługuje mu legitymacja czynna w niniejszym procesie. Zaskarżona uchwała nr 1 została podjęta w dniu 3 listopada 2017r., natomiast pozew został wniesiony w dniu 8 listopada 2017r., a więc z zachowaniem 6-o miesięcznego terminu określonego we wskazanym przepisie.

Sprzeczności z prawem zaskarżonej uchwały powód upatruje w naruszeniu art.235 par. 1 ksh, według którego zgromadzenie wspólników zwołuje zarząd.

Przez zarząd w rozumieniu tego przepisu należy rozumieć osoby, które zostały powołane na członków zarządu uchwałą wspólników albo w inny oznaczony w umowie spółki sposób, i których mandaty nie wygasły w chwili podejmowania uchwały o zwołaniu zgromadzenia.

Zwołanie zgromadzenia wspólników jest czynnością z zakresu prowadzenia spraw spółki, dotyczy bowiem jej stosunków wewnętrznych (wyr. SN z 26.3.2014 r., V CSK 220/13, Legalis). Z uwagi na koszty ponoszone przez spółkę w związku z odbyciem zgromadzenia oraz ryzyko wynikające dla spółki z ewentualnej wadliwości uchwał podjętych przez niewłaściwie zwołane zgromadzenie, a także ze względu na konieczność prawidłowego ustalenia porządku obrad, w tym uwzględnienia w nim spraw istotnych dla działania spółki, czynność zwołania zgromadzenia wspólników należy uznać za czynność przekraczającą zakres zwykłych czynności spółki. Z powyższych względów zwołanie zgromadzenia powinno być poprzedzone uchwałą zarządu, podjętą zgodnie z przepisami ksh i umową spółki (wyr. SA w Krakowie z 20.5.2016 r., I ACa 62/16, Legalis; wyr SA w Krakowie z 31.8.2016 r., I ACa 514/16, Legalis; wyr. SA w Krakowie z

29.9.2016 r., I ACa 1130/16, Legalis; wyr. SA we Wrocławiu z 12.12.2012 r., I ACA 1269/12, Legalis; podobnie wyr. SA w Warszawie z 24.3.2009 r., VI ACa 1560 /o8, Legalis; wyr. SA w Poznaniu z 21.11.2006 r., I ACa 713/06, Legalis). Uchwała zarządu o zwołaniu zgromadzenia wspólników powinna być podjęta bezwzględną większością głosów, o ile umowa spółki nie wprowadza innych wymogów. Uchwała może zostać także podjęta w sposób dorozumiany. W każdym razie, w jej podejmowaniu powinni brać udział wszyscy członkowie zarządu, albo wszyscy powinni być zostali prawidłowo powiadomieni o posiedzeniu zarządu z porządkiem obrad przewidującym podjęcie takiej uchwały (zob. wyr. SN z 19.12.2013 r., II CSK 176/13, Legalis; wyr. SA w Krakowie z 31.8.2016 r., I ACa 514/16, Legalis). Pominięcie któregoś z członków zarządu przy zwoływaniu zgromadzenia prowadzi do naruszenia art. 235 § 1 ksh (zob. wyr. SO w Łodzi z 20.7.2016 r., X GC 702/11, www.orzeczenia.lodz.so.gov.pl).

W niniejszej sprawie w sposób niewątpliwy doszło do naruszenia określonych w art. 235 ksh zasad zwoływania zgromadzenia wspólników. Na wstępie zaznaczyć należy, że umowa spółki nie przewidywała w tym zakresie postanowień odmiennych od uregulowań kodeksu spółek handlowych. A. T. (1) będąca jednym z dwóch członków zarządu spółki zwołała Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników samodzielnie, nie tylko bez podjęcia uchwały w tym przedmiocie wspólnie z drugim członkiem zarządu, ale także bez poinformowania go o zamiarze zwołania tego zgromadzenia, co spowodowało, że informacja o zwołaniu zgromadzenia była dla powoda – prezesa zarządu pozwanej spółki zaskoczeniem. Zwołując więc Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników na dzień 3 listopada 2017r. A. T. (1) doprowadziła do powstania nieprawidłowości w jego zwołaniu. Nieprawidłowości o charakterze formalnym, które powstały przed odbyciem zgromadzenia wspólników nie powodują jednak automatycznie sprzeczności uchwały zapadłej na takim walnym zgromadzeniu z ustawą. Tego typu nieprawidłowości otwierają jednak drogę do zaskarżenia uchwał tym, którzy z tego powodu nie mogli uczestniczyć w powzięciu decyzji. Osoby te muszą wykazać ustawowo określone przesłanki eliminacji takiej uchwały z obrotu, a więc wpływu naruszenia przepisów formalnych na treść uchwały. Oznacza to, że w niniejszym procesie powód występując z żądaniem stwierdzenia nieważności podjętej na NZW w dniu 3 listopada 2017r. uchwały o jego odwołaniu z funkcji prezesa zarządu spółki zobowiązany jest wykazać, że uchwała w związku z zaistniałym uchybieniem formalnym narusza jednocześnie jakiś inny przepis ustawy, co czyni ją bezwzględnie nieważną. Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 10 października 2012r. w sprawie VACa 417/12, Legalis.

Powód w toku postępowania podnosił, że gdyby został zaproszony do podjęcia uchwały o zwołaniu zgromadzenia wspólników, głosowałby przeciwko niej, a tym samym nie doszłoby do zwołania zgromadzenia wspólników, a w konsekwencji nie doszłoby do podjęcia uchwały o odwołaniu go z funkcji prezesa zarządu spółki.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że uchwała o zwołaniu zgromadzenia wspólników podejmowana jest bezwzględną większością głosów, co przy układzie właścicielskim w pozwanej spółce (powód- 30 udziałów A. T. (1) 60 udziałów, W. S. 10 udziałów) spowodowałoby, że uchwała o zwołaniu NZW zostałaby podjęta. W tym miejscu zważyć należy, że z dokumentów przedstawionych przez powoda wynika, że na dzień 3 listopada 2017r. wpisanymi do KRS wspólnikami była A. T. (1) i P. Z. (1) posiadający po 50 udziałów. W toku postępowania strony jednak nie kwestionowały tego, że W. S. był już wspólnikiem spółki. Okoliczność tę potwierdza przede wszystkim umowa nabycia udziałów z dnia 26 kwietnia 2016r., zaproszenie go na zgromadzenie wspólników w dniu 3 listopada 2017r. przez wiceprezesa zarządu, jak również jego niekwestionowany udział w zgromadzeniu w dniu 23 października 2017r.

Niezależnie od tego, powód oraz wspólnik W. S. otrzymali zaproszenia na sporne zgromadzenie wystosowane przez wiceprezesa zarządu i uczestniczyli w nim w sposób aktywny. Oznacza to, że na zgromadzeniu byli obecni wspólnicy reprezentujący cały kapitał zakładowy i przystąpili do głosowania. Wspólnicy mniejszościowi: powód oraz W. S. głosowali przeciwko zaskarżonej uchwale oddając łącznie 40 głosów, A. T. (1) oddała głosy za uchwałą, co przy posiadaniu przez nią 60 udziałów równych 60 głosom doprowadziło do podjęcia uchwały. Taki wynik zostałby uzyskany niezależnie od tego, czy do zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników w dniu 3 listopada 2017r. doszłoby z zachowaniem wymogów określonych w art. 235 ksh, czy też na skutek upoważnienia udzielonego przez sąd rejestrowy. Oceny czy uchybienia formalne przy zwołaniu zgromadzenia mają wpływ na treść uchwały należy

dokonywać in concreto, a w sytuacji istniejącej w pozwanej spółce, czyli posiadania 60 % udziałów przez A. T. (1), była ona uprawniona do przegłosowania uchwały o treści, z którą nie muszą zgadzać się pozostali wspólnicy.

Tym samym należało przyjąć, że uchylenia jakie wystąpiły przy zwoływaniu NZW na dzień 3 listopada 2017r. nie miały wpływu na treść zaskarżonej uchwały nr 1 NZW z dnia 3 listopada 2017r. i tym samym, że powód nie wykazał, iż zaskarżona uchwała jest sprzeczna z prawem, a co za tym idzie oddalić żądanie stwierdzenia nieważności uchwały.

Powód, na wypadek nie uwzględnienia żądania stwierdzenia nieważności uchwały wniósł o uchylenie uchwały na podstawie art. 249 ksh. Zgodnie z treścią tego przepisu uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie wspólnika może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały.

Legitymacja procesowa i termin wniesienia powództwa zostały uregulowane analogicznie jak w przypadku powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały, więc poczynione wyżej w tym przedmiocie pozostają aktualne.

Przyjęta w art. 249 § 1 ksh konstrukcja koniunkcji, a więc współwystępowania przesłanek ujętych alternatywnie w każdym z członów tej koniunkcji oznacza, że dla uwzględnienia powództwa konieczne jest stwierdzenie wystąpienia co najmniej jednej spośród przesłanek określonych w każdym z obu członów tej koniunkcji. Podstawą uchylenia uchwały jest łączne wystąpienie dwóch przesłanek (po jednej z każdego z obu członów koniunkcji), które przepis art. 249 § 1 ksh wyrażnie "ustawił w pary", a samodzielne wystąpienie którejkolwiek z tych przesłanek (a więc także i sprzeczności uchwały wspólników z umową spółki) nie może uzasadniać uwzględnienia powództwa wytoczonego na podstawie art. 249 § 1 ksh. Dopiero stwierdzenie, że uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki godzi zarazem w interes spółki lub ma na celu pokrzywdzenie wspólnika, uzasadnia racjonalnie potrzebę uchylenia takiej uchwały (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 10.3.2016 r., III CZP 1/16, Legalis).

Oznacza to, że dla uwzględnienia żądania ewentualnego powód powinien wykazać istnienie przesłanek w postaci naruszenia przez uchwałę umowy spółki lub dobrych obyczajów i godzenie w interesy spółki lub mającej na celu pokrzywdzenie wspólnika.

Powód wskazywał, że uchwała narusza dobre obyczaje poprzez naruszenie zasady lojalności pomiędzy wspólnikami oraz interes wspólnika, bowiem jest dla niego krzywdząca jako pozbawiająca go funkcji prezesa zarządu.

Sprzeczność uchwały z dobrymi obyczajami musi być relatywizowana do samej uchwały, a nie okoliczności towarzyszących jej podjęciu. O ile zatem sama uchwała tak rozumianych dobrych obyczajów nie narusza, to musi ona pozostać w obrocie prawnym, choćby nawet sprzeczne z nimi były zachowania pozostające z jej podjęciem w bezpośrednim związku czasowym (takie stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z 26 listopada 2015 r., w sprawie I ACa 928/15, Legalis). Dobre obyczaje, w rozumieniu art. 249 § 1 ksh, to takie zachowania, które wpływają pozytywnie na funkcjonowanie spółki, w tym wewnętrzne relacje pomiędzy wspólnikami i na jej otoczenie, a są związane z przestrzeganiem uczciwości kupieckiej oraz ogólnych zasad etycznych przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Proces kształtowania się dobrego obyczaju implikuje wielość podobnych zachowań ogółu podmiotów, gdyż tylko wtedy zachowania te mogą awansować do rangi powszechnie akceptowanych standardów postępowania. Klauzula generalna dobrych obyczajów jedynie wówczas ma jurydyczny sens i można przy jej pomocy oceniać legalność uchwał, gdy obejmuje ogół podmiotów. Tylko wtedy dobre obyczaje wyznaczają bowiem wzorzec zachowania, do którego powinny stosować się podmioty prawa (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 11 grudnia 2015 r., w sprawie I ACa 480/15, Legalis). Pojęcie dobrych obyczajów użyte w treści art. 249 ksh odnosi się nie tylko do uczciwości kupieckiej skierowanej na zewnątrz funkcjonowania spółki (w stosunku do innych uczestników obrotu gospodarczego), ale przede wszystkim do stosunków wewnętrznych w spółce, w tym relacji pomiędzy wspólnikami. Kodeks spółek handlowych nie zawęży pojęcia dobrych obyczajów do norm uczciwości panujących pomiędzy przedsiębiorcami (takie stanowisko zaprezentował natomiast Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 26 marca 2009 r., w sprawie V ACa 49/09, OSA 2010, Nr 7, poz. 19). Oznacza to konieczność sięgnięcia do kryteriów moralnych obowiązujących nie tylko pomiędzy przedsiębiorcami, ale także panujących w społeczeństwie, w tym ogólnej normy przyzwoitego zachowania. Przy czym należy przez to rozumieć także zachowania, które wpływają

pozytywnie na funkcjonowanie spółki i otoczenie gospodarcze i są związane z postrzeganiem uczciwości kupieckiej przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Dokonując zatem oceny zaskarżonej uchwały w świetle powyższych kryteriów przyjąć należy, że nie narusza ona dobrych obyczajów. Sytuacja w spółce została ukształtowana przez wspólników w sposób świadomy i realizujący ich cele. Powód był wspólnikiem mniejszościowym od początku działania spółki. Próba podwyższenia kapitału zakładowego i zmiany układu właścicielskiego w spółce nie została dokonana skutecznie i z materiału procesowego nie wynika, by sytuacja taka wynikała ze złej woli A. T. (1) skoro to powód składał wniosek o podwyższenie kapitału zakładowego z brakami, które mimo wezwania sądu nie zostały uzupełnione. Jednocześnie powód został powołany na funkcję prezesa zarządu spółki i jako jedyny posiadał aktywny dostęp do rachunku bankowego spółki, co znaczy, że mógł dysponować środkami znajdującymi się na tym rachunku. Wspólnik większościowy – A. T. była także członkiem zarządu spółki posiadającym uprawnienie do jednoosobowej reprezentacji spółki (podobnie jak powód). Została więc również wyposażona w uprawnienia do samodzielnego prowadzenia spraw spółki i podejmowania decyzji co do jej funkcjonowania. Nie ulega wątpliwości, że spółka w miesiącach poprzedzających podjęcie zaskarżonej uchwały była w złej kondycji finansowej i biorąc pod uwagę jej wynik finansowy należało rozważyć złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Pomiedzy wspólnikami narastał konflikt, który mimo prób rozwiązania nie został zażegnany. W tej sytuacji działania członka zarządu będącego wspólnikiem większościowym, który dokonuje zmian w składzie zarządu spółki nie mogą być traktowane jako nielojalne wobec pozostałych wspólników. Dokonując oceny sprzeczności z dobrymi obyczajami uchwały należy brać pod uwagę stan istniejący w dacie podjęcia uchwały, a więc okoliczność, że w późniejszym terminie spółka zaprzestała prowadzenia działalności nie świadczy o naruszeniu zwyczajów kupieckich przy podejmowaniu uchwały. Również samo odwołanie prezesa zarządu z pełnionej funkcji nie narusza dobrych obyczajów kupieckich w sytuacji złej kondycji finansowej spółki i nie przedstawienia konkretnego planu naprawy tej sytuacji przez prezesa zarządu.

Brak jest również spełnienia przez uchwałę przesłanki działania w celu pokrzywdzenia wspólnika. Powód wywodzi swoją legitymację do wniesienia niniejszego powództwa z faktu bycia wspólnikiem spółki, w kategoriach więc jego interesów jako wspólnika spółki należy oceniać możliwość jego pokrzywdzenia przez uchwałę. Odwołanie z funkcji prezesa zarządu nie narusza praw powoda jako wspólnika spółki. Spółce nie należy narzucać osób, które mają być członkami jej organów, w razie więc podjęcia takiej uchwały, to inni wspólnicy powinni ją kwestionować. Sytuacja, w której to odwołany członek zarządu kwestionowałby taką uchwałę prowadziłaby do destabilizacji sytuacji w spółce, z reguły bowiem członek zarządu będzie niezadowolony z odwołania go z pełnionej funkcji. Odwołalność członków organów spółek należy do zasadniczych założeń prawa spółek, nie można jej swobodnie ograniczać i wiązać bezpośrednio z pokrzywdzeniem wspólnika. Trzeba więc przyjąć, że zaskarżona uchwała nie spełnia kryterium pokrzywdzenia powoda jako wspólnika spółki.

W konsekwencji przyjąć należało, że zaskarżona uchwała nie spełnia kryteriów eliminacji z obrotu, ani z powodu nieważności ani z powodu naruszania dobrych obyczajów kupieckich i pokrzywdzenia wspólnika i na podstawie powołanych przepisów żądanie główne i ewentualne oddalić.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto w pkt 2 wyroku na podstawie art. 98 §1 i 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy jak również na podstawie § 8 pkt. 22 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015r., poz. 1800). Na koszty procesu składa się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w wysokości 1080 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.